Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування відділу поліції № 3 Запорізького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області
07.09.2026

м. Запоріжжя, 2026

І. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19^1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 07.09.2026 групою НПМ здійснено відвідування відділу поліції № 3 Запорізького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області (далі – відділ поліції).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Короткова Юлія Леонідівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Михайліченко Вероніка Олександрівна, представник громадської організації.

Відділ поліції є структурним підрозділом Запорізького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області та розташоване за адресою: вул. Моторобудівників, 31, м. Запоріжжя, 69068.

Начальник відділу поліції - **Скиртач Максим Миколайович**.

Відвідування відбулося у присутності:

Скиртача Максима Миколайовича, начальника відділу поліції;

Буцовського Сергія Олександровича, начальника відділу організації діяльності ізоляторів тимчасового тримання та моніторингу дій із затриманими Головного управління Національної поліції в Запорізькій області.

Представникам групи НПМ забезпечено безперешкодний доступ до всіх приміщень відділу поліції, що дало можливість у повному обсязі здійснити їх огляд.

Відповідно до штатного розпису, штатна чисельність працівників відділу поліції становить 132 штатні одиниці, з яких 127 – атестовані працівники та 5 – працівники, прийняті за вільним наймом. Некомплект кадрів становить 25 штатних одиниць.

Відділ поліції розміщується в окремій двоповерховій будівлі (фото 1). Кабінети дільничних офіцерів поліції та працівників сектору ювенальної превенції розташовані в окремій будівлі, що знаходиться поруч із відділом поліції.

Перед будівлею відділу поліції облаштовано паркувальний майданчик, на якому передбачено місце для паркування транспортних засобів осіб з інвалідністю та осіб, які їх супроводжують (фото 2).

У вестибюлі відділу поліції розташовані чергова частина та фронт-офіс (фото 3, 4), працівники які забезпечують пропускний режим, здійснюють реєстрацію доставлених осіб, запрошених і відвідувачів, а також приймають повідомлення про кримінальні правопорушення та інші події.

Для прийому громадян облаштовано окрему кімнату, обладнану системою відеоспостереження, необхідними меблями та інформаційними стендами з довідковими матеріалами (фото 5).

На стендах розміщено інформацію про графіки особистого прийому громадян керівництвом відділу поліції та Запорізького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області, а також актуальні відомості про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та порядок звернення до нього в разі порушення прав і свобод людини і громадянина (фото 6).

Скриньку для заяв, скарг та пропозицій розміщено біля чергової частини в доступному для громадян місці (фото 7).

На першому поверсі відділу поліції облаштовано кімнату для проведення слідчих дій. Також на цьому поверсі розташовані кімнати для затриманих, які наразі виведені з експлуатації.

На другому поверсі розміщуються службові кабінети працівників відділу поліції.

У відділі поліції функціонує система відеоспостереження, за допомогою якої здійснюється цілодобова фіксація подій на визначених об’єктах та прилеглій території. Записи з камер відеоспостереження зберігаються протягом 40 діб.

У приміщенні чергової частини відділу поліції наявні аптечки, призначені для надання домедичної допомоги (фото 8).

Особовий склад відділу поліції у повному обсязі пройшов підготовку з набуття знань та практичних навичок з надання домедичної допомоги, що підтверджується відповідними сертифікатами.

Щотижня керівниками служб відділу поліції проводяться перевірки службових кабінетів та транспортних засобів на предмет санітарного стану приміщень та виявлення сторонніх предметів, речей та інших предметів, які можуть становити загрозу особам.

У ході огляду групою НПМ службових кабінетів працівників відділу поліції предметів або засобів, які могли б використовуватися для катування, жорстокого, нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або психологічного тиску, не виявлено.

У посадових інструкціях працівників відділу поліції, з якими ознайомилася група НПМ, закріплено положення про недопустимість застосування катувань, а також інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Під час відвідування групою НПМ відділу поліції доставлені та затримані особи в його приміщеннях не перебували.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування відділу поліції групою НПМ здійснено 16.05.2025, за результатами якого надано наступні рекомендації:

1. Головному управлінню Національної поліції в Запорізькій області:

1.1. забезпечити дієвий контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування, а також причин і умов що їм сприяли;

1.2. розглянути можливість фінансування робіт щодо улаштування у відділі поліції укриття відповідно до вимог законодавства у сфері цивільного захисту населення; відновлення роботи кімнат для затриманих з метою забезпечення належних умов утримання відповідно до норм міжнародного та національного законодавства; облаштування кімнати для проведення слідчих (розшукових) дій, відповідно до встановлених вимог; облаштування кімнати для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками; забезпечення належного рівня інклюзивності і вільного доступу до відділу поліції особам з інвалідністю та маломобільним групам населення.

2. Відділу поліції:

2.1. вжити заходів щодо облаштування у відділі поліції укриття відповідно до вимог законодавства у сфері цивільного захисту населення;

2.2. усунути фактори, які стали причиною припинення діяльності кімнат для затриманих, та вжити заходів спрямованих на відновлення їх діяльності, забезпечити належні умови утримання громадян відповідно до норм міжнародного та національного законодавства;

2.3. облаштувати кімнату для проведення слідчих дій у відповідності до вимог, передбачених Положенням про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ, затвердженим наказом МВС від 18.12.2003 № 15616;

2.4. слідчі та інші процесуальні дії проводити у кімнаті для проведення слідчих дій;

2.5. забезпечити належне ведення службової документації, зокрема журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених;

2.6. обладнати у відділі поліції кімнату для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками відповідно до встановлених стандартів;

2.7. здійснити ревізію аптечок першої медичної допомоги з метою перевірки наявності необхідних медичних засобів та їх придатності до використання;

2.8. вжити заходів для забезпечення належного рівня інклюзивності, зокрема вільного доступу до приміщень відділу поліції для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;

2.9. обладнати двері службових приміщень інформаційними табличками із зазначенням функціонального призначення приміщення, найменувань посад та прізвищ працівників, які в них працюють.

За результатами відвідування встановлено, що рекомендації, надані групою НПМ за результатами попереднього відвідування відділу поліції, виконано частково.

Зокрема, вжито заходів щодо облаштування укриття, призначеного для забезпечення безпеки особового складу відділу поліції та громадян у разі виникнення загрози ракетних, артилерійських та інших видів ураження.

Також частково виконано рекомендацію щодо забезпечення безбар'єрності приміщень відділу поліції. Зокрема, для полегшення орієнтування людей із порушеннями зору на сходинках входу до відділу поліції нанесено контрастне маркування

Аптечки домедичної допомоги приведено у відповідність до встановлених вимог щодо їх укомплектування та придатності до використання.

Крім того, на дверях усіх службових кабінетів розміщено інформаційні таблички із зазначенням функціонального призначення приміщень, посад і прізвищ працівників, які в них працюють.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права не бути підданому катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. У порушення підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), у відділі поліції кімнати для затриманих не функціонують (фото 9).

Наявні кімнати для затриманих виведено з експлуатації у зв'язку з їх невідповідністю вимогам національних та міжнародних стандартів.

Зазначена практика не забезпечує належних умов тримання осіб, позбавлених свободи, та створює ризики порушення їхніх прав, зокрема права на належні умови перебування, забезпечення питною водою та харчуванням, можливість безперешкодного користування санітарними приміщеннями та інші гарантовані законодавством права.

2. Під час вивчення стану дотримання вимог щодо обладнання та облаштування кімнати для проведення слідчих (розшукових) дій, визначених Положенням про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ, затвердженим наказом МВС України від 18.12.2003 № 1561 (далі – Положення), встановлено, що зазначена кімната у відділі поліції не обладнана належним чином.

Зокрема, у кімнаті відсутні тривожна кнопка, достатня кількість меблів, сейф, спеціальна та організаційна техніка, юридична й довідкова література, передбачені Мінімальним переліком (додаток до пункту 2.6 Положення).

Крім того, кімната для проведення слідчих (розшукових) дій має бути облаштована таким чином, аби її зовнішній вигляд та внутрішнє оформлення не містили жодних ознак, які могли б викликати асоціації з місцем несвободи.

Важливо також, щоб умови перебування у приміщенні не створювали психологічного чи фізичного тиску на особу. Водночас кімната, наявна у відділі поліції, не відповідає вказаним вимогам, що є порушенням установлених

стандартів і може негативно впливати на стан додержання прав людини під час проведення процесуальних дій (фото 10, 11).

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

3. У порушення вимог пунктів 17 та 18 розділу VI Інструкції, у відділі поліції відсутня кімната для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками.

Відсутність такої кімнати унеможливлює проведення конфіденційних побачень та позбавляє затриману особу права на конфіденційне спілкування із захисником. Європейський комітет у 21-ій Загальній доповіді [CPT/Inf (2011) 28] наголошує на питанні доступу до адвоката під час тримання в підрозділі поліції та на необхідності проведення зустрічі адвоката із 5 затриманою особою у приватному порядку, віч-на-віч для того, щоб затримана особа відкрито говорила яким чином з нею поводяться. Європейський комітет не вбачає жодної необхідності відступати від принципу конфіденційності зустрічей між адвокатом і зацікавленою особою.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

4. Усупереч вимогам Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» (зі змінами), затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327, у відділі поліції не забезпечено належних умов доступності приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема:

вхід до будівлі відділу поліції не обладнано пандусом. Наявні на сходах металеві рейки не забезпечують безперешкодного та самостійного доступу до будівлі осіб, які користуються кріслами колісними, зокрема через відсутність поручнів та інші невідповідності вимогам доступності;

вхід до укриття не обладнано засобами безбар’єрного доступу, що не забезпечує можливості безперешкодного потрапляння до нього осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

у відділі поліції відсутні санітарно-гігієнічні приміщення, пристосовані для користування особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення (фото 12).

Інші порушення.

5. Під час вибіркової перевірки журналу інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги затриманим встановлено окремі недоліки в його веденні. Зокрема, у графі «Дата, час та підстави затримання» в записах № 309, 315, 317 за 2026 рік відсутні відомості про підстави затримання осіб. У

записах № 307, 311, 315 не зазначено дату та час повідомлення центру з надання безоплатної правничої допомоги про затримання осіб.

Крім того, всупереч вимогам пункту 20 розділу VI Інструкції, у журналі відсутні записи про проведення конфіденційних побачень затриманих із захисниками із зазначенням часу початку та закінчення таких побачень. Це свідчить про необхідність забезпечення належного ведення зазначеного журналу та повноти внесення до нього передбачених відомостей.

6. Під час відвідування встановлено, що службові кабінети працівників підрозділу дізнання розташовані в цокольному приміщенні відділу поліції, де, зокрема, проводиться дактилоскопіювання затриманих і доставлених осіб.

Водночас цокольний поверх відділу поліції не охоплений системою відеоспостереження, що унеможливлює відеофіксацію подій на цьому поверсі та може ускладнювати перевірку обставин перебування затриманих і доставлених осіб, а також дотримання їхніх прав під час проведення відповідних процедур (фото 13).

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Запорізькій області:

1.1. забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених у ході відвідування відділу поліції;

1.2. розглянути питання щодо виділення фінансування на проведення ремонтних робіт, необхідних для відновлення функціонування кімнат для затриманих, облаштування кімнати для конфіденційних побачень затриманих осіб із захисниками, приведення кімнати для проведення слідчих дій у відповідність до встановлених вимог, а також забезпечення безбар'єрного доступу до приміщень відділу поліції для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до вимог законодавства.

2. Відділу поліції № 3 Запорізького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області:

2.1. відновити роботу кімнат для затриманих та забезпечити належні умови утримання відповідно до норм міжнародного та національного законодавства;

2.2. привести кімнату для проведення слідчих дій у відповідність до вимог Положення про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ, затвердженого наказом МВС України від 18.12.2003 № 1561;

2.3. облаштувати кімнату для конфіденційних побачень затриманих осіб із захисниками;

2.4. забезпечити безбар'єрний доступ до будівлі відділу поліції та захисного укриття для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, а також доступність санітарно-гігієнічних приміщень або їх розумне пристосування з урахуванням потреб зазначених осіб;

2.5. забезпечити належне ведення журналу інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги затриманим;

2.6. обладнати цокольний поверх відділу поліції системою відеоспостереження з метою забезпечення відеофіксації подій та належного контролю за дотриманням прав затриманих і доставлених осіб.

До звіту додаються: фотоматеріали на 3-х арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини **Юлія КОРОТКОВА**

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

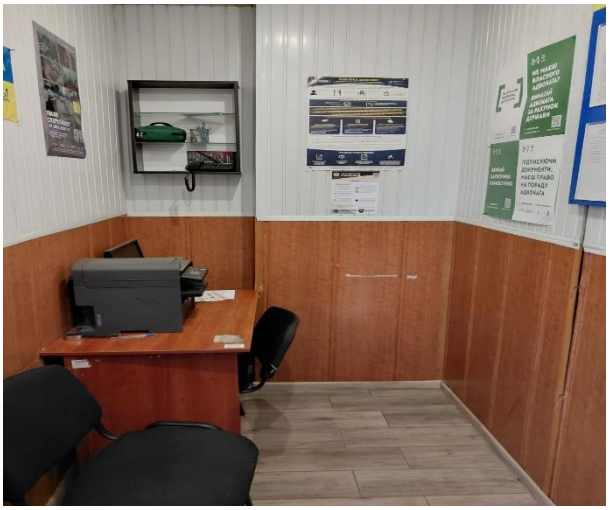

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

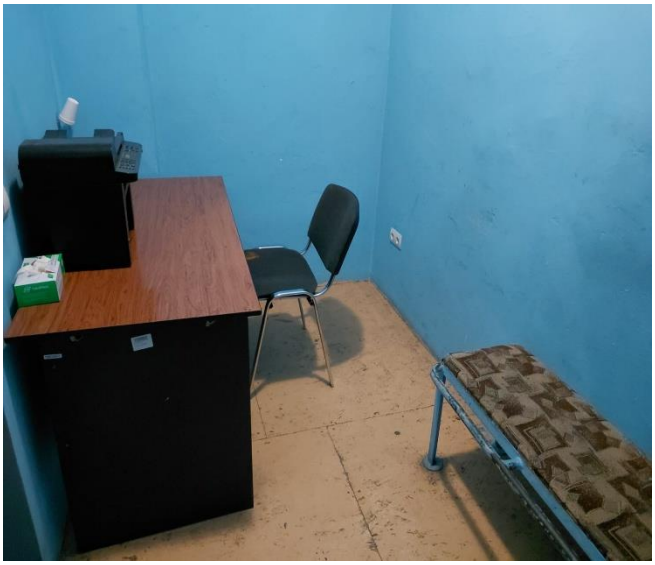

Фото 11

Фото 12

Фото 13

